

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano.

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, Piaso Karjski
 Liczba 417.
 Przedpłacone w Lwowie rocznic 12 zł. — półrocznic 6 zł. — kwartalnic 4 zł. 50 ct. — miesięcznic 1 zł. 50 ct., za przesyłkę do domów dopłaca się 20 centów miesięcznie.
 Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznic 24 zł. — półrocznic 12 zł. — kwartalnic 8 zł. — miesięcznic 3 zł.
 Z przesyłką pocztową za granicę do państw Niemiec rocznic 50 marek — kwartalnic 25 zł. — półrocznic 15 zł. — miesięcznic 5 zł. — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznic 50 franków — kwartalnic 25 franków.

Numer kosztuje 6 centów.
 Rękopisów Redakcja nie zwraca.
 Telefon Redakcji 171.

Przedpłać i ogłoszenia przyjmują we Lwowie
 Jedylna i wyłączna:
 Stare Administracji „Dziennika Polskiego”, Piaso Karjski, L. 17 w domu
 Piaso Karjski.
 W. Władysław: pp. Bismarck i Vogler, (Otro Maras)
 M. Dukas, H. Schmal, A. Oppel, Rudolf Mosse
 i J. Danneberg, w Berlinie, Frankfurt, Kolonii,
 Bismarck i Vogler i G. L. Dauter w Hamburgu;
 Kandydaci: L. W. W. w Paryżu, G. Ad. 13 rue
 de Bour.
 Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów za linijkę
 wiersza drobnym drukiem (cztery).
 Przywrotna korespondencja i adresy są 12 ct. od wiersza
 bez opłaty 12, opłata od wiersza. Poczta
 i szlasy po 1 ct. od wiersza.
 Reklamy w rubryce Nadesłane 20 ct. od wiersza.

Pierwsze węgierskie ogólnie towarzystwo oszczędnościowe. Kapitał zakładowy 3 miliony, fundusz rezerwowany 24 milionów, stan udziału żywego 62 milionów. Generalna reprezentacja dla Galicji SOKAL i LILLEN. DOM BANKOWY i KANFOR WYMIANY.

Tydzień polityczny.

Lwów 24. kwietnia.

Mimowoli odnosi się wrażenie, że przeznaczeniem sejmiku czeskiego jest, by tam porządek i ład polityczny nie panował. Czynniki się wprawdzie w tej mierze z wielką stroną pownie usiłowania, ale istnienie nie mogą doprowadzić do pożądanego rezultatu. Onegdaj odbyła się znowu w Pradze konferencja stronnictw tak zwanych prawnopartystycznych, saminijowana, jak wiadomo, przez klub młodocześni. Obrady trwały przeszło trzy godziny, ale do pożądanego rezultatu nie doprowadziły. Zaraz z początku oświadczył ks. Ferdynand Lobkowitz, imieniem klubu posłów z wielkiej posiadłości, że żaden członek tego klubu nie przyjmie wyboru na przewodniczącego, po czym jednomyślnie wybrano przewodniczącym posła dr. Szolca z klubu starooszczędni. Na zapytanie jego, co ma być przedmiotem obrad, zabral głos dr. Juljusz Gregor i oświadczył, że następujące przedmioty mają być przedmiotem obrad: 1. Określenie stanowiska wobec postawionego przez sejm w sekcji wrocławskiej wniosku adresowego; 2. zamierzony przez młodocześni wniosek, dotyczący równouprawnienia językowego w szkole; 3. akcja w sprawie rozgraniczenia okręgów sądowych, na podstawie przedłożonych rządowych. Dyskusja na ten temat była wcale ożywiona. Nie brakło naturalnie wzajemnych rekryminacji i oskarżeń w szczególności ze strony szlachty i młodocześni. W końcu oświadczył ks. Karol Schwarzenberg, że klub wielkich posiadaczy ziemskich nie będzie brał udziału ani w obradach, ani w głosowaniu nad adresem, sprawę zaś równouprawnienia weźmie pod rozwagę. Imieniem Starooszczędni oświadczył dr. Zak, że stanowisko jego klubu będzie można określić dopiero po obradach, jakie w tym klubie odbędą się. Po tych deklaracjach odroczone konferencje. Czy można ją uważać za krok naprzód ku zbliżeniu się, wątpimy.

Wiadomości, odnoszące się do rokowań kompromisowych między centrum i hr. Caprivim w sprawie projektu wojkowego, mnożą się coraz bardziej, ale nie bywają do siebie podobne. Gdy z jednej strony utrzymują, że rokowania się nie powiodły, twierdzą z drugiej, że kompromis już doszedł do skutku. Faktem zdaje się być tylko, że deputowany Haene istotnie układa się z hr. Caprivim i że w tonie jego stronnictwa toczy się polemika nad pytaniem, czy i w jaki sposób propozycja jego mają być zatwierdzona. „Dla frakcji centrum — pismo Köln. Volks. Ztg. — sblisa się chwila stanowczej decyzji. Stronnictwo to stanęło dziś wobec trudności, z którymi walczony już dawniejsza stronnictwa polityczne. Godło stronnictwa: „jedność i rozważa”, zdaje się być zachwianem. Rzecz w istocie trudna jest utrzymać jedność w wielkich kwestiach natury nie kościelno-politycznej, zwłaszcza w stronnictwie tak liosnem, jakim jest partia centrum. Frakcja ta w istocie w różnych kwasiach głosowała niejednolite, ale w chwili obecnej rozwinięciu jej z powodu kwestii wojkowej stałoby się bardziej, niż kiedykolwiek dla niej szubnem pod względem przyszłego jej stanowiska. Nad okolicznością w mowie będącą powinni się obecnie zastanowić dzisiejsi przywódcy partii, którzy objeli spłuczące po Windthorstie, odpowiadając bowiem za skutki decyzji, która teraz nastąpi, spadnie wyłącznie na nich.”

Dobre wiadomości z Serbji. Młody król i z własnego rozeznania i z porady ministrów swoich powziął chwałobne postanowienie: sam nie chce sięgać ministrów bylejakiej rekcji i zostawia to skupczynie, mającej wyjść z łona narodu. Dobrze, iż rząd, jako posiadacz siły, usuwa się od dohodzenia prawa. Zawszeby na tam prawo pokrzywdzonem być miało, a jedność

i uspokojenie znacznie się opóźniły. Ta jednak powściągliwość wo władzy wykonawczej cnotą będąca w zgromadzeniu wyobrażającym prawa narodu, mogłaby się przejawiać, jako niedość. Dlatego nie powinniśmy publicystyka serbska, ustna i drukowana, zbijać zamiaru połącznienia ministrów liberalnych do odpowiedzialności; owsem dla samego wychowania obywateli w prawności, w czci dla prawa, potrzeba dopominać się sądu, nie tamować jego działalności i nie pacyzować gwałtami umiarkowania i nby mądrości, a gdy już sprawiedliwość zrobi swoje, gdy potępi, co złe, osoby same potępionych łaska królewska od kary materialnej uwolnić powinna. Zaden z ministrów, którzy pogwałcili konstytucja, nie powinien nadal korzystać z praw czynnego obywatelstwa. Ale prowadzawstwo nowożytnie capitis diminitio nie zna. Dzięki temu, jeszcze i p. Avakumowicz i p. Ribarsz mogą być kiedyś ministrami.

Wybory do nowej skapczyni serbskiej odbyły się w zupełnej niepodległości: zrzecza to ponownie król i p. Dokicis. Ważniejsze są dobre chęci prefektów, niż piękne słowa ministrów; dlatego nominacja na prefektury opróżnione lepszą dś mogą rekcji od zarządów sąsiednich w sferach choćby najwyższych. Nominacje zaś są tylko od p. Dokicisa, a dobre chęci jego podwładnych (bezpośrednim zwierzchnikiem jest Miłoslawiewicz) od jego instrukcji, których nikt nie zna, i dopilnowania, które dopiero w okresie wyborów wystąpi. Owyimi żołnierzami, których komendant biatogrodzki ukazał oczom p. Risticisa i jego współników w liberalizmie, w nocy z d. 13. na 14. bm. byli uczniowie szkoły podchorążych. Król im teraz podziękował. Jedno z pism wiedeńskich zamieszcza telegram, że król Milan od przeszłego wtorku (d. 11. bm) przybywał potajemnie na pogranicze Serbji, aby czuwał nad synem w niepewności o los zamymysłów. Młody król rozpoczął napórów nauki; ochmistrz zwierzchni, zapewne już niepotrzebny, pułkownik Miskowicz, następcą Dokicisa, otrzymał dymisję.

Autonomiczne instytucje kredytowe.

Lwów 24. kwietnia.

Na polecenie Sejmiku wystosował Wydział krajowy do wszystkich wydziałów powiatowych okólnik, w którym zachęcał je do zakładania względnie uzupełnienia brakujących po powiatach autonomicznych instytucji kredytowych dla ludności rolniczej.

Na okólnik ten oświadczyło 23 wydziałów powiatowych, że istniejące w ich powiatach instytucje kredytowe są wystarczające i czynią w zupełności zadość potrzebom kredytu dla ludności rolniczej, wobec czego uważają dalsze zakładanie takich instytucji za zbędne. Są to powiaty: Brody, Brzesko, Brzeskany, Brzozów, Czortków, Dąbrowa, Drohobycz, Grybów, Jasto, Katusz, Kamionka, Kołomyja, Pilzno, Podhajca, Przemysl, Rohatyn, Ropczyce, Rzeszów, Sokal, Tarnopol, Tarnów, Tlumacz i Trembowla.

Wszystkie te powiaty posiadają znaczną ilość gminnych kas pożyczkowych, tudzież znacniejszych zakładów kredytowych. I tak np. w powiecie czortkowskim funkcjonuje w każdej gminie kasa pożyczkowa; w powiecie tarnowskiem jest ich 82 na 85 gmin; w powiecie dąbrowskim 96 na 105 gmin; w powiecie jasielskim 147 na 155 gmin; w powiecie brzeskim 106, w powiecie kamioneckim 66; — nadto znajduje się w tych powiatach 11 kas oszczędności, 2 powiatowe kasy pożyczkowe, 1 bank powiatowy i wiele Towarzystw zaliskowych. Wszystkie w powyższym wymienionych powiatach znajdujące się autonomne instytucje kredytowe, rozwijają się podług relacji wydziałów powiatowych wcale pomyślnie. Następnie 25 wydziałów powiatowych, a mianowicie: Buczac, Chrzarów, Dobromil, Dolina, Gródok, Horodenka, Jarosław, Kolbuszowa, Krosno, Lisko, Mieloc, Nowy targ, Sanok, Sambor, Skałat, Sniatyn, Stanisławów, Stryj, Tarnobrzeg, Turka, Zbaraz, Zloczów, Zółkiew, Żydaczów i Żywiec usunęły potrzebę uzupełnienia istniejących w powiecie instytucji kredytowych i z tego powodu wydział powiatowy odpowiednio gminom zarządzenia.

Z reszty dwudziestu sześciu Wydziałów powiatowych oświadczyło się przeciw dalszemu zakładaniu gminnych kas pożyczkowych tylko powiaty: Cieszarów, Kraków, Lwów, Łańcut, Mościska, Nadwórna, Nisko, Nowy Sącz, Radki i Wiszka, przytaczając jako główną przyczynę, że nie ma na miejscu odpowiednich sił do zarządu, wskutek czego istniejące w powiatach gminne kasy pożyczkowe nie rozwijają się należycie i nie wypełniają swego zadania. Fundusze bowiem tych kas dla zlej administracji i braku energii w ściąganiu wypożyczonego kapitału i przypadających odsetek są w jednych reńach uwięzione, a lud nie doszedł jeszcze do tego stopnia oświaty, iżby mógł poznać cel i znaczenie tych instytucji. Zdaniem powyższych wydziałów powiatowych, gminne kasy pożyczkowe można tylko tam zakładać, gdzie znajdują się na miejscu odpowiednie osobistości do ich prowadzenia.

Inne wydziały powiatowe bądź stawiają jako warunek zakładania kas pożyczkowych przyznania prawa ściągania wierzytelności w drodze politycznej egzekucji, o jednak nie jest niemożliwe z powodu wadliwego prowadzenia ksiąg kasowych, bądź też ograniczyły się tylko na przedłożeniu wykazu istniejących w powiecie gminnych kas pożyczkowych.

Z końcem r. 1891, na 6230 gmin istniało w całym kraju 3389 kas pożyczkowych z kapitałem przeszło 5,114,587 zł. Stan funduszy pożyczkowych wynosił w gminnych kasach pożyczkowych 5,114,584 zł.; w miejskich kasach oszczędności 17,876,342 zł. 80 ct.; w powiatowych kasach oszczędności 4,876,013 zł. 59 ct.; w powiatowych kasach pożyczkowych 504,581 zł. 97 1/2 ct. Razem wszystkie fundusze przedstawiają sumę 28,371,523 zł. 36 1/2 ct.

Rozwój banku krajowego.
 Uchwała sejmowa z dnia 24 stycznia 1889 r. przyjęła krajowe posiadaczy wkładek oszczędności w banku krajowym lokowanych subdyjarna porękę na fundusz krajowy za zwrot tych wkładek i spłatę procentu od nich, a następnie postanowił odpowiednią zmianę statutu banku krajowego (§§. 50 do 52 włącznie), tak, iż bank jedynie do wysokości kwoty 1 miliona zł. mógł przyjmować wkładki oszczędności. Granica ta okazała się już wkrótce po zatwierdzeniu tych uchwał zbyt niską, zgłaszano do banku wkładki oszczędności przynoszący bardzo znaczne ową maksymalną kwotę 1 miliona, a bank nie mogąc przekraczać statutu, musiał odprawiać zgłaszających z lokacją, mogłoby się więc środków pieniężnych, które mogłyby odpowiednio fraktyfikować wobec ciągnącego rozwoju swych interesów i agend, i srać sobie klientów. By temu zapobiedz, a zarazem by posyłać dla banku odpowiedni jego rozwojowi zasób funduszy, wniośca dyrekcja banku krajowego zgodnie z uchwałami rady nadzorczej tej instytucji, przedstawienie do Wydziału krajowego, w którym uprasza o przedłożenie Sejmowi wniosku: odwyższenia gwarancji kraju za wkładki oszczędności do wysokości 2 milionów zł. i zmiany postanowień §. 50 statutu banku w tym dachu, by bank był uprawniony do przyjmowania wkładek aż do kwoty 2 milionów.

Wydział krajowy, uwzględniając przytoczone przez bank motywa uchwał — jak donosi

Now. Ref. — na sejsi przedstawił Sejmowi w tej sprawie wnioski następujące:

1. Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę: Sejm król. Galicji i Lodomerji z W. Ks. krakowskiem postanawia, co następuje: Zwrot wkładek oszczędności lokowanych w banku krajowym i spłata odsetek od tychże wkładkowych przedwzyszkami aktywami i funduszem rezerwowym banku, a w dalszym rzędzie aż do wysokości dwu milionów zł. gwarancją funduszu krajowego.

2. Ustęp 2-gi §. 50 statutu banku krajowego ma odtąd brzmieć: „Najmniejsza wkładka może wynosić 5 zł., a ogólna suma wkładek oszczędności nie może przenosić dwu milionów złotych w. a.”

3. Ustęp 4-ty §. 50 tegoż statutu ma odtąd opiewać: „Zwrot wkładek oszczędności i spłata odsetek od tychże poręczoną zostaje posiadaczom wkładkowych aktywami i funduszem rezerwowym banku, a w dalszym rzędzie (subdyjarnie) do wysokości dwu milionów złotych w. a. gwarancją funduszu krajowego”

Ustawa przeciw sprzedaży tatalnej, a drobni przemysłowcy.

W jęcienu b. r. ma być przyjęta na stoł rady państwa rządowy projekt ustawy, wymierzony przeciw sprzedaży na raty. Otóż projekt rządowy spotkał się z opozycją właśnie ze strony, jakiej się rząd zapewne nie spodziewał, gdyż ze strony drobnych przemysłowców. Setki petycji i protestów wystąpiły przeważnie stowarzyszenia przemysłowe do rady państwa, a pomiędzy niemi petycja rekozdzielników krakowskich, wysłana do Koła polskiego we Wiedniu na ręce posła dr. Woigla, wyraźnie zaznacza, iż gdyby projektowana ustawa przeciw sprzedawaniu na raty maszyn do sycia, motorów małych i innych narzędzi, używanych przez rekozdzielników, weszła w życie, wówczas ci ostatni byłiby skazani pracować za dziennem wynagrodzeniem w większego przemysłowca, co naturalnie byłoby ich zupełną ruiną.

Z tych względów domagają się oni, aby projektowana ustawa obejmowała tylko rzeczy zbytkowne, ale nigdy maszyny do sycia, narzędzia do gospodarstwa i rekozdzielca potrzebne i male motory!

Nie da się zaprzeczyć, że drobni rekozdzielnicy, jeśli nie otrzyma maszyn pomocniczych na raty, to albo zamyka świeżo otworzony warsztat, lub pozycza na lichwę, albo wreszcie zastawia swe ruchomości, aby już ich potem nigdy nie oglądać. — Przynajmniej we Lwowie, rekozdzielnicy szowc, krawiec, szwaczka, półkoszarka, jeśli nie ma maszyn pomocniczych, istnieć absolutnie nie może i musi, chcąc nie chcąc, pracować w cudzym warsztacie, by z głodu nie zginąć.

Brak ogólny taniego i łatwego kredytu, szczególnie dla biednych rekozdzielników, jak niomniej obojętność samych stowarzyszeń na niedole swych członków, przyczyniają się do ogólnego upadku, do nędzy, jaka się nam przedstawia w każdym małym warsztacie. Maszyna do sycia, to nieraz jedyny kapitał rekozdzielnika, a utrudniać mu nabycie tegoż, znaczy faktycznie tyle, co dążyć do jego ruiny!

Tak pojęli te sprawę sami rekozdzielnicy i w całej monarchji austriackiej odezwali się jeden powszechny głos „przeciw” zamierzonej ustawie. Bez wątpienia rekozdzielnikom zależy na tem, aby kupujący nie był przez sprzedającego wyszykiwany, jak to nieraz dzieje się i dzieło przy sprzedaży obrazów, luster, mebli, losów i t. p. Są to przedmioty zupełnie niepotrzebne, a przez agentów częstokroć par force

kupującemu narzucane i do tego rodzaju przedmiotów projektowana ustawa powinna być zastosowana.

Absolutnie jednak nie powinna dotyczyć maszyn, dla rekozdzielca konieczne potrzebnych, których wartość jest dlań każdemu sznaga!

Szczególnie maszyny do sycia są dlań tak rozpowszechnione, iż wartość tychże każdemu profanowi jest znana, a co dopiero rękodzielnikowi, który wstawiający do warsztatu, rozpoczyna naukę swoją od rozpoznania składu maszyn i jej wartości.

Zresztą nawiasem mówiąc, firmy mające na składzie maszyny pomocnicze, pono nie dają powodu do sąszenia, iżby wyzyskiwały swych klientów, gdyż byłoby to dla nich samych zaprzeczeniem swego własnego interesu. Ponadto rząd w motywach, skłaniających go do zaprzekowania tej ustawy, nie czyni wzmianki o nadużyciach ze strony firm, maszyn dla rekozdzielca pomocniczo utrzymujących, gdyż głównym powodem do wniesienia tej ustawy były liczne skargi i narzekania przeciw handlującym na raty obrazami, lustrami, losami.

Bezsłownie tedy sądząc, mają rekozdzielnicy słusność i nie ulega wątpliwości, iż przy uchwaleniu rzeczonej ustawy wyjątek zostają z pod jej rygorów maszyny do sycia, pomocnicze dla rekozdzielca i gospodarstwa.

Sejm.

(9 posiedzenie, 4 sejsi VI. periodu.)

Lwów 24. kwietnia.

Początek posiedzenia o godz. 12. min 15. Marszałek ks. Sangusko poświęca wspomnienie smartym posłom Alfonzowi Czakowskiemu, Władysławowi Koziobrodzkiemu i Konstantemu Bobczyńskiemu.

Urlopy otrzymali posłowie Stonecki 14, Marzarki 14, Scipio 21, Smolka 10, Ziemiński 10, Tyszkowski 10, St. Tarnowski sen 8 dni.

Sąd pow. w Skotschan na Szląsku prosi o dozwolenie sądowego ściągania p. Strzygowskiego o występ przeciw bezpieczeństwu życia. Prośbę sądu odeślono do komisji prawniczej.

Sekretarz p. Trzeciński odczytał spis petycji, z których podajemy:

Wydział pow. w Katuszu w sprawie uregulowania wychodzących ludności rolniczej i rzemieślniczej za granicę państwa. — Wydział pow. Zbarazki, o zmianę ustawy drogowej. — Oddział Tow. gosp. w Katuszu, o urządzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Katuszu. — Oddział Tow. gosp. w Rohatynie, o popieranie melioracji gruntowych — Wydział powiatowy Bóbrka, o wsparcie dla pogorszonej gminy Mikolajowa.

Dotyychczas wpłynęło 329 petycji. Poseł Chamiec odpowiada na interpelację p. Antoniewicza w sprawie subwencji udzielonych na restaurację cerkwi w Haliczu, z której wynika, że Sejm wstawił do budżetu krajowego na rok 1884 na restaurację cerkwi miejskiej w Haliczu subwencję w kwocie 4 500 zł.

Z sumy tej wyasygnował Wydział krajowy w lipcu 1884 na wniosek konserwatora hr. Wojciecha Dzieduszyckiego kwotę 500 zł. do rąk prof. Juliana Zacharzewicza tytułem honorarium za wypracowanie planów restauracji cerkwi, resztę zaś 4 000 do rąk wspomnianego konserwatora tytułem zaliczki do wyrachowania.

Restauracja cerkwi miejskiej w Haliczu nie przyszła jednak do skutku, ponieważ nowe badania zmieniły pogląd uczonych co do istotnego położenia starożytnego Halicza, wobec czego straciła podstawę mniemania, jakoby terańniejsza cerkiew miejska była identyczna ze starożytną cerkwią soborową. Restauracja istniejąca dziś cerkwi, straciła tem samym naukowe i archeologiczne znaczenie i weszła w zakres

W PARYŻU.

POWIEŚĆ OBYCZAJOWA.

TOM II.

[Ciąg dalszy.]

— Dziwny jest mój los. Spadło na mnie nieszczęście dziwaczne; jestem niby więźniem stanu, u mocarstwa nieznanego, ale istniejącego mimo to, u proletariatu, którego stolica jest w Paryżu, na przedmieściu św. Antoniego, a który się przygotowuje niezadługo do wojny, po której nie będzie już innych wojen, jak wojny socjalne. Człowiek, który mnie wiezi — Gargasse — jest krzywdicielem i dobrodziejem moim odrazu. Krzywdzi mnie w sposób najniebezpieczniejszy, trzymając mnie w więzieniu, nie dopuszczając do naszego szczęścia, ukrywając przedemną przyszłość i utrzymując nad głową te groźne nad wyraz okropna, że odda mnie w ręce Le Bela, jeżeli tylko Le Bel spełni wszystkie jego rozkazy. Ale ten sam Gargasse jest także niezawodnie wielkim moim dobrodziejem, bo wyrwał mnie z rąk człowieka, któryby mnie był sponiewierał, bo zachowuje mnie w takiej osi, że śmiało wrócić do szczęścia i ludzi, bo zapewnia mi ze swoich środków wszystkie wygody ciała, i rozwija mój umysł potężnie za pomocą książek, które mi daje czytać i górnym rozmów, które są mną prowadzi. Dziwny jest także kontrast pomiędzy umysłowym postępnem na który byłam skazana u wujostwa Ciarskich, a biեսiadami umysłowami, ktoromi Gargasse co dzieć mój stół zastawia. Nowe myśli toczą się

we mnie, świat odmienia swą postać, co dzień rozmyślam nad innem, równie ważnem zagadnieniem. Gdybym tylko wiedziała na pewno, że zostaną wreszcie uwolniona i wróconą w twoje ręce, zniosłabym moje więzienie, nie bez tęsknoty, ale bez narzekania, i myślałabym, że dostanę się do jakiejś szkoły, do jakiegos uniwersytetu, na którym otrzymam skarby wiedzy i myśli w zamian za utratę wolności, i za chwilowe zerwanie związków moich z przyszłością. Bo wiesz, że i tak z teraźniejszością szczęśliwych związków rodzinnych nie miałam. Ale niepokój strasny nęka mnie nieustannie, niekrotnie umysł mojego nie zaprzasta doniośtemi zagadnieniami, które mi Gargasse przedstawił. Mój teraźniejszy władca ma wprawdzie sam nadzieję, że Le Bel sprzeniewierzy się jemu i odda mnie wtedy w twoje ręce, najdroższy Kornel! Ale nie wiem kiedy to się stanie, i nie wiem nawet, czy to się stanie? Nie mam pojęcia, jakie polecenia otrzymał Le Bel, a wiem to tylko, że Gargasse jemu przyrzekł, że mnie odda w jego ręce, jeśli tylko będzie posłusznym. A pomyśl, jaki by to był los niewysłownie straszny! Ratuj mnie tedy, Kornel! Jeżelibyś nawet mnie nie chciał ratować na to, abymś dopelnili naszych dawniejszych zamiarów, jeżeli nie ufasz temu, na co przyrzekam, że wrócę do ciebie taka, jaka mnie utraciłaś, ratuj mnie jednak i oddaj do klasztoru, gdzie mi będzie gorzej jak tu, ale gdzie nie zwienie nad moją głową groźba Le Bela.

O Le Bela nie proszę. Nie umiałabym wzbudzić w sobie litości wobec tego człowieka, i nie czynię sobie szarż, jako z braku miłości bliźniego. Jest nam rozkazano, abymy bliźnich kochali, jak samych siebie, i więcej, a Boga nadewszystko; a gdybym tak obrażała na każdym kroku najświętsze prawa Boże, jak ten Le Bel je obraża, czując, że byłabym godna śmierci.

A więc bez wstętu oddaję Le Bela w ręce sądu, skoro sprawiedliwość go uchwyci. A sądzę, że to się stać może łatwo, skoro wiesz gdzie się ukrywa i jak się przował. A jak tylko uwieszcie tego zbrodniarza, odzyskam wolność, bo na nie się nie przydam już jako zakładnika dyktatora przyszłej wojny domowej. Odda mnie wam uciecie. Radzę, abyście się przedewszystkiem postarali o uwieszenie Le Bela. Trudniej będzie o wiele, jeżeli mnie sechocicie przemocą osobowidzić; Gargasse stanie do walki z policją i choćby z wojskiem, całe przedmieście świętego Antoniego się poruszy i duto krwi może popłynąć. Nasze szczęście nie tylko warte, abymy je mieli okrywać krwią i łzami cudzimi. I jeszcze nie wiem, czy się taka odświeca udać może. W czasie wielki kase mnie Gargasse gdzieś indziej porwał i potem będzie mi gorzej. Być może, że mnie także zabiją. Bo kto wie? To będzie może potrzebem dla jego wielkich zamiarów? A gdzie chodzi o spełnienie tych zamiarów, tam nie czynię się przed nicem.

Bo ten człowiek nie tylko w swoim stosunku do mnie jest dwojaki, dobry odrazu i zły, do połowy biały, do połowy czarny. Cała jego natura jest taka; sam się przyzwonuje czasem do Boga, który z wszacnością swojej dopuszcza nieszczęścia i grzechu, na to, aby cnota miała pole popisu, aby się stała motliwą. On nie jest Bogiem, ale on mi się wydaje jakimś potężnem bóstwem tym pogan, którzy zamieszkaują przedmieście świętego Antoniego i którzy go stęchają z trwoga, nie rozumiejąc go. I ja nie powiem, żebym go rozumiała. Często czuję wstędną dla jego zamiarów, ale muszę przed nim pochylić ozoło. Jest to dziwna mieszanina świętego i zbrodniarza. O sobie nie pomyśli nigdy, wyparł się stanowczo ludzkiego szczęścia, a myśli tylko o sprawowaniu lepszego ładu na ziemi, o moralnem wydoskonaleniu i materialnem uszczęśli-

wieniu przyszłych pokoleń. Ze wsgardą i uraganem wspomina o fantasmagorjach spopolitych socjalistów i komunistów, którzy okłamują lud, albo okłamują siebie, obiecując wszystkim sbytki, weśle monotonne, próżniactwo i wyzwolenie od petów moralnego obowiązku. Jego nauka jest niepodobniestwem, żeby wszyscy byli bogatymi, ale chce, aby sprawiedliwość panowała na świecie, aby przyszedł królestwo Chrystusa, w którymby nikt nie mógł twierdzić o sobie, że rozkoszuje się kosztem nędzy i upodlenia bliźniego i w którymby miłość bliźniego nie była czerem tylko słowem. Ale na to, aby dopięć tego celu, chwyci się środków okropnych, oburających. Powiada, że ludzkość dzisiejsza do gruntu zeparta samolubstwem nie nawróci się na drogi Boga, jeżeli nie zostanie przetrzęta widokiem klęsk okropnych i zbrodni bezprzykładnych. Dla tego gromadzi do koła siebie zbrodniarzy i wyrzuczków społeczeństwa i utrzymuje ich w trwodze i postachu za pomocą środków zdradniczych, a zamierza ich wyprowadzić do wojny domowej. Chce, aby popełnili wszystko, co można najgorszego popełnić, aby mordowali, bliźnili, plądrowali, palili, a potem zgniełi, pokonani i ukarani, przez społeczeństwo dzisiejsze. Człowiek, który z zimną krwią pragnął i przeprowadza takie zamary, nie uczucie litości dla mojego nieszczęścia. Dotąd obchodzi się ze mną dobrze, po ojcowsku prawie; ale jeśli będzie trzeba mnie poświęcić, aby wynagrodzić Le Bela, z którego robi dla siebie mimowolna narzędzie, ani chwili się nie zawaha. Więc użyj wszystkich możliwych środków, aby mnie oswobodzić, bo inaczej może mnie czekać los najokropniejszy. Ale skłaniam się, atębyś nie sprowadził przy tem nieszczęścia na Gargassę, bo pamiętaj, że on jest moim dobrodzieją, i że wydawałabym się sama sobie najgorszą niewdzięcznicą, gdybym się jemu od-

wdzięczyła, oddając go do więzienia, albo ped sąd.

Odpisz, jeśli tylko znajdziesz sposób odpisania, abym wiedziała, że mnie nie opuściłaś. Ratuj, bo przepadam i wspominaj mnie, tak jak Ciebie ciągle wspominam.

Wiernie cie kochająca
 Osolina.

Kornel nieraz pokrył list pocałunkami. Miłość jego wzrastała potężnie, za każdym odczytaniem listu i widział Celinę przed sobą, tak wyraźnie, jakby stała przed nim. Ale cała, że to było nieprawdą, aby miała wrócić taką, jaką była przed porwaniem. Celina była przed dwoma miesiącami bardzo rozumna i myślała dziewczyna. Nieszczęście i obcowanie z Gargassem zrobiły z niej w dzwinnie krótkim czasie umysłowo dojrzałą i niepospłita niewiastę. Występowało to nie tylko w wytrwaności wygłoszonych zdań, ale także w śmiałości już wcale nie pańwieńskiej. Było w tem nawet coś, co Kornela saniemokoło. A kiedy odczytywał opis Gargasse'a i zaklecia, aby się nie złego Gargasse'owi nie stało, uczuł coś, jakby bodziec zaszczości.

Były jeszcze inne rzeczy w liście Celiny, które kazały Kornelowi myśleć. Znaję teraz całe położenie, widział, że istotnie uwieszenie Le Bela, byłoby najlepszem wyjściem dla niego. Postanowił tedy dążyć do tego tylko celu, aby się Le Bel dostał w ręce sprawiedliwości. Jeżeli to się nie udało, czego nie przypuszczał, wydałoby mu się teraz uwolnienie Celiny rzeczczą nie zbyt trudną, skoro znał jej pomieszkanie i jej sposób życia; ale niebezpieczeństwa, które groziły Celinie, na wypadek jakichś nieprzewidzianych trudności wydawały mu się tak wielkimi, że można ją było na nie narażać tylko w ostatecznym razie.

[Ciąg dalszy nastąpi.]

obowiązków patronatu i gminy, a wydanie subwenji sejmowej okazało się szkodliwym.

Skoro ten stan rzeczy został ostatecznie skonstatowany, zażądał Wydział krajowy swrotu wyasygnowanej sumy i otrzymał od p. hr. Wojciecha Dzeduszyckiego 5600 zł., t. j. kapitał wraz z odsetkami aż do końca r. 1892 obliczonymi.

Suma ta wpłynęła do funduszu krajowego i jest do dalszej dyspozycji Sejmowi.

P. Antoniewicz wyraża ubolewanie, że członkowie Wydziału kraj. odpowiadają po polsku, ale marszałek niedopuszcza dalszej w tej mierze dyskusji. Regulamin sejmowy na taką dyskusję nie pozwala.

Projekt rządowy do ustawy łowieckiej tudzież 23 przedłożony Wydz. krajowego odesłano do komisji. Potem następuje jako punkt pierwsze czytanie wniosku p. Okuniewskiego i towarzyszy w przedmiocie zmiany §. 9 ustawy o konkurencji kościelnej z 15. sierpnia 1866 nr. 28 Dz. u. kr.

Posel Okuniewski w dłuższym przedmówieniu usadza swój wniosek temi samymi argumentami, jakie podał w motywach. Mówca domaga się uregulowania stosunków konkurencyjnych kościołów filjalnych do kościołów macierzystych i powołuje się na niedawne zdarzenia w Tuszczepach i w Uszu, z których ma się okazać konieczność zmiany, w żądanym przez mówcę kierunku. Wniosek odesłano zgodnie z wnioskiem mówcy do komisji administracyjnej.

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka i towarzyszy w przedmiocie zmiany ustawy o konkurencji kościelnej z 15. sierpnia 1866 nr. 28 Dz. u. kr.

Posel Kramarczyk w uzasadnieniu swojego wniosku wskazuje na upadek nie tylko budynków parafjalnych, ale nawet kościołów i na brak funduszy na wzniesienie nowych domów Bożych. Zwycząj wysyłania po całym kraju kolekt jest prostem bezbractwem. Mówca domaga się utworzenia w każdej parafii dwóch funduszy, jednego ściśle konkurencyjnego na stawianie i utrzymanie budynków plebeńskich, drugie (fundusz czysto kościelny), służące mającego wyłączenie do stawiania kościołów i wyszczególnia sposób, w jaki obydwie te fundusze miałyby być tworzone i utrzymywane. Mówca prosi o odesłanie jego wniosku do kom. administracyjnej.

P. Romer Gust stawia wniosek osobnej komisji konkurencyjnej ze siedmiu członków i odesłania do niej wniosków p. Kramarczyka i Okuniewskiego. Obaj wnioskodawcy zgadzają się z tym formalnym wnioskiem, który też uchwalono.

Sprawozdanie komisji prawnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia gminy i obszaru dworskiego Zalesie z okręgu sądu powiatowego w Złotym Potoku do okręgu sądu powiatowego w Monasterzyskach. — Sprawozdawca p. Lenartowicz stawia imieniem komisji wniosek:

Sejm Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Księstwem Krakowskim, na mocy ustawy z d. 11. czerwca 1868 roku (nr. 59 Dz. u. p.) udziela rządowi opinię, iż pożytecznym będzie dla mieszkańców gminy i obszaru dworskiego Zalesie, aby je wydzielono z okręgu sądu powiatowego w Monasterzyskach. — Przystęto.

Sprawozdanie komisji prawnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie udzielenia rządowi opinii względem przeniesienia gminy i obszaru dworskiego Piwoda z okręgu sądu powiatowego w Sieniawie do okręgu sądu powiatowego w Jarosławiu. — Sprawozdawca p. Lenartowicz odczytuje wniosek komisji:

Sejm Królestwa Galicji i Lodomerji z W. Księstwem Krakowskim, w myśl ustawy z 11. czerwca 1868 (nr. 59 Dz. u. p.), oświadcza rządowi opinię, iż pożytecznym jest dla dobrodziejstwa mieszkańców, aby gmina i obszar dworski Piwoda wyłączone zostały z okręgu sądu powiatowego w Sieniawie, a przydzielone do okręgu sądu w Jarosławiu. — Przystęto.

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Sanoka w przedmiocie przystosowania tamtejszej 6-klasowej szkoły żeńskiej na 8-klasową. Sprawozdawca p. Passkowskii wniósł imieniem komisji odstępnie petycji Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby w porozumieniu z radą szkolną krajową zbadał, jakichby wymagało kosztów przystosowanie tej szkoły na 8-klasową, aby przeprowadził z gminą rokowania, co do przycylenia się gminy do tych kosztów, a następnie odpowiednio wnioski Sejmowi przedłożył. Przystęto.

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji rady szkolnej miejscowej w Dawidowie w przedmiocie zorganizowania tamtejszej szkoły z 2-klasową na 3-klasową (Sprawozdawca p. Passkowskii wniósł imieniem komisji, aby petycję tę odstąpił radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia. Przystęto.

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji nauczycieli Piotra Pikulskiego, Antoniego Lisowskiego, Jana Łopatynskiego i Ambrosego Wróblewskiego; o wliczenie lat służby i swrot wkładek emerytalnych. Sprawozdawca p. Rayski. Co do petycji Pikulskiego, sądzi komisja, że obecnie okazuje się przedwczesnym merytoryczne zaliczenie jego próby o wliczenie dodatków lat służby do emerytury, skoro petent nie przechodzi jeszcze w stan spoczynka. Inne petycje wniósł komisja odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania z radą szkolną krajową i poczynienia wniosków. Przystęto.

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Towarzystwa gimnastycznego „Sokoł” w Lwowie, w sprawie nauki gimnastyki w szkołach publicznych. Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowskii imieniem komisji wniósł, aby tę petycję odstąpić Wydziałowi kraj. do zbadania z radą szkolną kraj. i przedłożenia wniosku. Przystęto.

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji gminy Sierżyny w powiecie jasielskim, z prośbą o zaliczenie jej do sądu miasteczka. Sprawozdawca p. Trzeciński wniósł imieniem komisji na odstąpienie tej petycji rządowi do zbadania z radą szkolną kraj. i przedłożenia wniosku. Przystęto.

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji wydziału powiatowego w Sokalu w przedmiocie zmiany § 17. ustawy z dnia 2. lutego 1891 roku Nr. 17. Dzien. ustawy krajowej. Sprawozdawca Klemensiewicz.

W wypadku tym rozchodzi się o zmniejszenie wymogów kwalifikacyjnych dla akuserek gminnych Komisja wniósł przejęcie do porządku dziennego nad tą petycją.

P. Kowalski w zasadzie sprzeciwiałby się wnioskowi komisji, nie przesądzając jednak w rzeczy samej, stawia rezolucję tej treści, że Sejm wyraża zgodę, aby tenże w uwzględnieniu

braku dostatecznie wykształconych sił fachowych, polecił starostom, by zaniechały zbyt uproszczonego obciążenia opróżnionych posiad, a nadto, by wesłać rząd do ustanowienia kursu tańszego i krótszego dla akuserek wiejskich, z którego mogłyby także korzystać obecnie praktykujące akuszerki.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz sprzeciwia się tym rezolucjom.

Wniosek komisji petycyjnej o petycji Wydziału powiatowego w Nisku w przedmiocie przyjęcia na fundusz krajowy kwoty 909 zł. 73 ct., należonej na gminę Rudnik tytułem kosztów utrzymania trojga małoletnich dzieci Frymety Liebliach przez magistrat m. Wiednia. Sprawozdawca p. Klemensiewicz wniósł imieniem komisji: Koszt utrzymania małoletnich trojga dzieci Frymety Liebliach w kwocie 909 zł. 73 ct. magistratowi miasta Wiednia od gminy Rudnik należącej się, przyjmując się na fundusz krajowy. — Przystęto.

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji gminy Suchorzów powiatu tarnobrzegskiego w sprawie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Józefa Piękoś w kwocie 172 zł., należących się gminie m. Białej. Sprawozdawca p. Klemensiewicz stawia imieniem komisji wniosek: 1. Koszt utrzymania Józefa Piękoś, dziecięcia nieślubnego Ludwika Piękoś, w kwocie 172 zł. gminie miasta Białej od gminy wiejskiej Suchorzów powiatu tarnobrzegskiego należącej się — przyjmując się na fundusz krajowy. 2. Nad dalszym żądaniem petycji, aby i dalsze utrzymanie dziecięcia tego zamiat gminy Suchorzów ponosił magistrat krajowy — przechodzi się do porządku dziennego. — Przystęto.

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Zenona Szymańskiego o udzielenie veniae etatis et studiorum. Sprawozdawca p. Barański. Komisja wniósł na udzielenie veniae etatis et studiorum. Przystęto.

P. Wiktor stawia wniosek wybrania komisji kolejowej z 9 i bankowej z 7 członków. P. Weigel wniósł powiększenie powyższych cyfer o 2.

P. Maciński wniósł uzupełnienie komisji drogowej dwoma członkami w miejsce zmarłych posłów. Przystęto.

P. Skatkowski stawia wniosek wezwania rządu, aby polecił władzom skarbowym, by przy egzekucjach podatkowych ściśle przestrzegał przepisów o egzekucji niektórych przedmiotów z pod egzekucji, względnie o stosowanie nowej egzekucyjnej z d. 10. czerwca 1887, także do egzekucji politycznych.

P. Niedzielski złożył do łaski marszałkowskiej następujący wniosek: 1. Polecą się Wydziałowi krajowemu, aby jaknajprędzej położył odpowiednie kroki w władz właściwych, aby w jaknajkrótszym czasie do przewozu kolejami państwowymi kamieni, wogóle materiałów budowlanych, jako to drzewa, cegiel, cementu, wapna — na cele drogowe jaknajniższe stawki przewozowe zastosowano zostały.

2. Aby Wydział kraj. wyjednął u władz właściwych odstąpienie na rzecz wydziałów powiatowych na stacjach kolejowych, gdzie to jest możliwe, choćby za odpowiednim wynagrodzeniem, placów składowych na owe materiały. Koniec posiedzenia o godz. 2. min. 15. Następnie w środę o godzinie 11. przed południem.

W niedzielę popołudniu odbyła się wspólna narada sejmowego klubu lewicy z należącego do tegoż samego stronnictwa posłami do rady państwa. Po obszernej dyskusji nad polityką Koła polskiego i postępowaniem posłów stronnictwa sejmowej lewicy, uchwalono jednogłośnie, że stronnictwo solidaryznie się całkowicie z postępowaniem swoich reprezentantów w Kole polskim. Następnie uchwalono rezolucję tej treści: „Stronnictwo sejmowej lewicy oświadcza, że przy dalszym ustroju innych stronnictw, zarówno w Sejmie, jak w Kole polskim we Wiedniu, zachowa, jak dotąd, w obec tych stronnictw, tak samo jak wobec rządu, politykę wolnej ręki i zupełnej swobody działania. Stronnictwo sejmowej lewicy nie wiąże się w stały sojusz z żadnym innym stronnictwem w kraju, zachowuje sobie zupełną swobodę inicjatywy poselskiej w obu reprezentacjach krajowych, celem wykonania swego programu, przy czym oczywiście w specjalnych, stał wynikających sprawach będzie nam w danym wypadku pożądanym sojusznikiem każda grupa poselska, która wnioskom naszym do zwycięstwa dopomóż sechce.”

Poosm sromadsenie uchwalilo szereg wniosków, które w tegorocznej sesji sejmowej mają być przez lewicę poczynione.

Gazeta Narodowa dowiaduje się, że lewica sejmowa uchwaliła wnieść na bieżącej sesji projekt zmiany ustawy gminnej na zasadzie gminy sibiowej. Wnioskodawca ma być dr. Rutowski.

KRONIKA.

Pamiętajmy o fundacji imienia Tadeusza Kościuszki.

Djarlusz lwowski. Wczoraj 25. kwietnia. Drugie posiedzenie polskiego Tow. przyrodników im. Kopernika w sali instytutu chemicznego (ul. Długosza).

Teatr: „Prawa serosa”, sztuka w 4 aktach Kazimierza Żelewskiego.

Wiadomości osobiste. Pani namiestnikowa hr. Badenowa, powróciła wraz córką do Lwowa.

Z życia towarzyskiego. Ślub panny Bronisławy Batowskiej, z p. Tadeuszem Szczępańskim, dzierżawcą dóbr z Antoniwki, odbędzie się d. 30. bm. w kościele parafjalnym OO. Dominikanów w Bohorodczanach.

W Sanockiem d. 18. bm. odbył się ślub p. Tadeusza Bar. Harsdorfa, właściciela dóbr, z panną Marią Gniewozową. Panna młoda prowadzi do ołtarza brat jej p. Karol Gniewoz i p. Orzechowski, pana młodą p. Jadwigę Harsdorf i Helena Gniewozówna, siostra panny młodej.

W tych dniach odbyły się w Lwowie zaręczyny panny Haliny Kawałerskiej, z p. br. Jerzym Böhnenem.

W Warszawie odbyły się tych dniach zaręczyny panny Julji Szuszkowskiej, córki śp. Ignacego i Ludwiki z Weychartów, z p. Antonim Paskowskim, synem Artura i Natalji z Zempickich.

Nekrologia. Wiktor Slepown Bagański, urzędnik kolei, wnuk założyciela osady „Baginsberg” pod Kotołoją (przedmieście Kotołoj), żołnierz polski z r. 1863, przeżywszy lat 45, odebrał sobie życie wystrzałem d. 19. bm. w Kotołoj. Pozostawił żonę i dwoje dzieci. — W Wadowicach zmarł d. 20. bm. Anna Langfort, przeżywszy lat 64. — W Czerniowcach zmarł w 38 roku życia Karol Sauerquell, obywatel magistrat. — W Radawach zmarł d. 20. bm. Julian Trompeter, smer. radca wyższego sądu kraj., następnie adwokat, przeżywszy lat 64. Była to osobistość bardzo poważana w szerokich kręgach społeczeństwa dla głębokiej nauki i prawości charakteru, to też skon jego obudził żal powszechny.

Kalendarz. Wtorek (25.). Marka ew. Wschód słońca o godzinie 4. minut 59, zachód o godzinie 6. minut 56.

Kalend. myśliwski. Wolno polować na drobie i pardwy, słonki, jarząbki i na ptactwo wodne i błotne w ogólności.

W sprawie kolei elektrycznej we Lwowie odbyło się d. 23. bm. poniedziałku, rady miejskiej, a to celom naradzenia się nad powzięciem ostatecznej uchwały. Rząd wymaga wyrażnej decyzji, iż gmina sama we własnym zarządzie będzie budowała i prowadziła koleje elektryczne, nadto żąda wykazania się środkami odpowiednimi. Sprawę tę referował dyrektor urzędu budowniczego, p. Hoehberger. Na pod stawie obłożonej postawiła komisja elektryczno-tramwajowa wniosek pozytywny do uchwały, iż „gmina na własny rachunek ma wybudować i prowadzić koleje od dworca centralnego, do ul. Kilińskiego, a stamtąd poprowadzić jedną odnógę przez Rynek i ul. Ruską po pod namiestnictwo na Łyczaków, aż do szkoły Zimorowicza z odgałęzieniem do cementarza Łyczakowskiego, a drugą odnógę od ul. Kilińskiego, ul. Hetmańska, wachodnią stroną placu Marjackiego z zakretem dwutorowym ku placu Halickiemu i dalej ul. Batorego, Pańską, Zyblikiewicza do szkoły św. Jozfi, a stamtąd dodatkową w górę na plac wystawy. Koszt tej budowy wraz z urządzeniem centralnej stacji na gruncie miejskim, pomiędzy drogą Woleńską a stawem Polczyńskim, według najtańszych ofert (podobno Gańza z Buda-Pesztu) ma wynosić sumę zbliżającą się do jednego miliona zł i na podobną sumę zaprojektowano zaciągnąć pożyczkę. Rozprawa nad temi wnioskami trwała od g. 11. zrana do 2 w południe i była bardzo wyzerpująca.

Ostatecznie przyjęto znaczną większość uchwał, wszystkie wnioski komisji. Sprawa przejdzie teraz do magistratu i do sekcji II, III, i IV, poczem wymagać będzie dwukrotnych uchwał rady miejskiej.

Wobec tego, iż ze względu na wystawę krajową sprawa budowy tramwaju elektrycznego, jest bardzo nagłą, spodziewać się należy, iż sekcje starać się będą, uporać się z tem w jak najkrótszym czasie.

Mianowania. Koncepcja skarbowi: Józef Bogdanowicz i Józef Bichler mianowani komisarzami skarbu, a prowiz. koncepcja H. Balthester i praktykant koncepcji Henryk Kibel — koncepcjami skarbu na Bukowinie.

Namiestnik zamianował koncepcję niższego-austriackiego namiestnictwa, Stanisława Grodzickiego koncepcją gl. namiestnictwa.

Dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła obojętą pocztową Stanisława Bałabana z Brodów do Lwowa i poruczyła mu kierownictwo filii telegraficznej w zabudowaniu namiestnictwa.

Obłady W sobotę u księżstwa Windisch-Grätzów odbył się na cześć honorowych Stanisława Mydelskiego i hr. Dembińskiego, obiad, na który otrzymali zaproszenie: pan namiestnik hr. Baden, hr. Walerja Borkowska z hrabianką Dembińską, hr. Edwardowie Cholewscy, hr. Adamowa Krasiniska, hrabianka Helena Mycielska, Stanisław Władysław i Edward hr. Mydelscy, pp. Puzyrowie z córką, adiutant księcia, rotmistrz Marklowicz. Przy końcu obiadu ks. Windisch-Grätz w kilku serdecznych i ciepłych wyrażach wznosił po francusku zdrowie pań narzeczonych.

W niedzielę, w kasynie narodowym, hr. Stanisław Mycielski dawał połączony obiad, na który przybyli: hr. Adam Krasiniski, Adam Federowicz, Adam Kreczowski, Mieczysław Brykowskii, Franciszek Adami, Władysław i Edward hr. Mydelscy, Stanisław Niezabitowski, Tomasz Horodycki, Antoni Pogodowski, hr. Morsztyn i K. Skrzyński. Wzniesiono liczne toasty. — Wczoraj p. Stanisław Niezabitowski zaprosił do samo grono osób na śniadanie do kasyna.

Wczorajem odbył się w kasynie narodowym piknik na cześć gości krakowskich.

W niedzielę u hrabiny Walerji Borkowskiej odbył się rańt, który zgromadził większą część gości weselnych, oraz wielu przyjaciół i znajomych domu Borkowskich.

W sprawie powszechnej Wystawy krajowej. Otrzymujemy następujące pismo: „Szanowny redaktorze! W jednym z ostatnich numerów poczynego Twojego pisma znalazłem wiadomość o rozpoczęciu budowy „pałacu sztuk” na terenie wystawy krajowej. Głuch ma być murywany podobno kosztami kilkudziesięciu tysięcy i stanie się po wystawie prawdziwą ozdobą wzgórza stryjskiego, a — co za tem idzie — miasta Lwowa. Oj, jeśli to ma być „pałac”, a tego chce dyrekcja, żyćza sobie gorąco wszyscy artyści polscy i wszyscy, którym nieobojętny jest świątyni rozwój sztuki naszej — wtedy i wszystko we wnetz pomnikowego budynku winno nosić pałacową cechę, więc: ozdoby ścian, meble, posadzka, urny, czy też wazonu u wejścia na projektowanej tarasie itp. Wątpię — niestety! — można, czy zabiegłwa, imponująca energia i rzetelność dyrekcja wystawowa na przyzobienie to znaleźć odpowiednie fundusze; ale wątpię nie należy, iż rzecz ta dałaby się bardzo łatwo uskutecznić, gdyby pp. przemysłowcy i reżymierzy nasi z całym zasobem, ocohującym ich dobrą wolę, zechcieli wziąć się do tego i dekoracyjną swoją pracę podać tu w charakterze przedmiotów wystawowych, do powszechnego konkursu stających. Niech każdy z powołanych przystąpi się tem, lub owem, a całość z pewnością złoży się najwspanialszą i „pałac sztuk” będzie rzeczywistym pałacem. Za jednym zamachem ubliży się — skromnym zdaniem mojem — dwie kwestje: przyzobienie gmacchu i godnego zarazem reprezentowania naszego przemysłu i reżymierzy. Rzućmy myśl, a czujemy się wielce szerzeliśmy, gdyby na nią — pro publico bono — szerzeli chcieli uwagę. Praktyczny artysta.”

Obony na arbitra przez tramwajowe towarzystwo lwowskie prof. dr. Randa, który miał rozstrzygnąć spór tramwaju z gminą Lwowa, a który przyjął początkowo ten mandat, zrezygnował go obecnie.

Stypendja. Na przedstawienie namiestnictwa na dała p. Zuzanna z Żebrowskiej Skrzyńska, dożywniczka dóbr Żurawno z przyłączościami, opróżnione stypendja z fundacji im. Adama Zebrowskiego po 210 zł. rocznie, począwszy od roku szkolnego 1892/3 stuchaczom wydziału prawa i administracji na uniwersytecie lwowskim: Celestynowi Sas Drudż Komarnickiemu z I. roku, Piotrowi Barańskiemu z I. roku i Tadeuszowi Stanisławowi Józefowi tr. im. Mozyńskiemu z IV. roku.

Promocje. Pp. Antoni Kryplewski rodem z Żbna i Kazimierz Szczępoczyk rodem z Sawer rodem z Bodowa, otrzymali na uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora wszech nauk lekarskich.

Monety srebrne wartości dwóch złotych i wartości ówier złotego wal. austr., wyjdą z d. 31. lipca 1893 zupełnie z obiegu.

Do tego terminu można wspomniane monety wymienić we wszystkich kasach rządowych według ich imiennej wartości na monety wal. austr., pozostając nadal w obiegu, lub też na korony, licząc 4 korony za dwa złote w. a., a 50 helerów (groszy) za 1/2 złotego w. a.

Posiadacze takich monet powinni zatem we własnym interesie zastosować się do powyższego terminu, gdyż po upływie jego utracą wspomniane monety wartość obiegową i będzie je można pozbyć tylko prywatnym przedsiębiorcom na przetopienie, a to ze stratą co najmniej 1/3 części obecnej ich wartości.

Monety srebrne na jeden złoty w. a., pozostaną nadal jeszcze w obiegu.

Uroczysty obchód. Staraniem członków Czytelni Towarzystwa przyjaciół oświaty, odbędzie się dnia 30. bm., w wielkiej sali „Sokoła”, ze współudziałem pana J. Wysockiego, artyści sceny lwowskiej i członków Towarzystwa śpiewackiego „Echo”, wieczorek, poświęcony pamięci Juliusza Słowackiego. Urządzenie obchodu zajmuje się komitet, złożony z młodzieży akademickiej i reżymierzy, holdującą idealnym nieśmiertelnego wieczora i łącząc pracującą nad urzeczywistnieniem jego myśli. Komitet doborom się i urozmaconym programem postarzą się, żeby wieczorek wypadł odpowiednio do swego znaczenia. Dochód przeznaczają na rzecz Czytelni Towarzystwa przyjaciół oświaty. Bilety i program znajdują się do nabycia u p. Lewickiej, ulicy Batorego l. 18, i u pp. Bromilskiego i Gubrynowicza & Schmidta.

Komendant lwówek korpusu armji, generał broni ks. Windischgrätz, bawił w tych dniach w Stanisławowie na hospicjum tamt. garnizonu. W środę o godz. 10. w nocny zaalarmował cały garnizon, który wyruszył na Dąbrowę. Równocześnie bawił tam dywizjoner Mayer.

Z kolei państwowej. Według ogłoszenia w Wiener Zeitung, rozładuje kolej państwowa w drodze konkursu dostawę i postawienie rogatk kolejowych na linii Stanisławów-Woronianka.

Odnosno oferty mają być wniesione najdalej do 24. maja br. na ręce dyrektora generalnego we Wiedniu. Blizsze warunki są do przejrzania w jenerałnej dyrekcji we Wiedniu, jakoteż w dyrekcji ruchu we Lwowie.

Z wydziału Towarzystwa wzaj. pom. oficjalistów prywatnych otrzymujemy następujące sprawozdanie za I kwartał 1893: Towarzystwo liczyło z dniem 31. marca br. członków rzeczywistych 2 372 z 10 344 udziałami, członków-uciążnioków 25 z 90 udziałami, czyli razem z roczną wkładką zł. 41 736 członków wspierających 40, honorowych 10.

Majątek w dziale stałych zapomóg wynosił z d. 31. marca gotówką zł. 33 273 ct. 44 1/2, w efektach 422 480 zł. i w 2 realnościach wartości 59 550 zł. Przybyło z powiatów gotówką zł. 20 135 ct. 7, w odszkodkach zł. 2 150. Wydano kasie podreżonej na wypłatę zapomóg stałych (nieudolnym do pracy członkom, tudzież wdowom i sierotom po tychże), na koszt stała podróży i diet delegatów, na potrzeby administracyjne i jednorazowe datki zł. 5 123 ct. 87, zwrócono powiatom w gotówce zł. 86.

W tym kwartale przysłał wydział centralny, w stosunku do zapłaconych udziałów — na podstawie regulaminu — 8 członkom, nieudolnym do pracy, stałą zapomogę rocznie 1 052 zł. 38 ct.; 12 wdowom zapomogę stałą w rocznej kwocie zł. 1 035 ct. 14; sierotom przy matkach czasową zapomogę w rocznej kwocie zł. 455 ct. 2.

Oprócz tego udzielono w 9 wypadkach śmiertelny rachunek pogrzebowy po zł. 50, razem zł. 450. Tramwaj konny, a gmina m. Wiednia. Dr. Hackenberg, referent sprawy tramwajowej w wiedeńskiej radzie miejskiej, zatwierdza prośbę dyrekcji tramwaju konnego o rozszerzenie sieci komunikacyjnej na dalsze przedmieścia, postawił za warunek: 1. wprowadzenie w użycie takiego wozu dla przewozu osób, aby uniknąć wszelkiego przepięcia i ścisłu — dlatego akceptuje tylko model paryski na 42 osób siedzących — z wyłączeniem wszelkich miejsc stojących; 2. usunięcie koni, a zaprowadzenie motoru elektrycznego na wszystkich ryngach, na Franz Joseph Quoi i na linjach dośrodkowych, a mianowicie z Döbling, Hernals, Reuweg-Simering — do centrum miasta.

Cztery Rusini w bukowskiem sejmie tworzą aż dwa ruskie kluby! Czy to nie śmieszne? Kasa chorych miasta Lwowa. Dnia 19. kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem p. Władysława Gubrynowicza posiedzenie zarządu.

Z przyjętego do wiadomości sprawozdania za marzec 1893 roku wynika, iż przychody wraz z saldem za marzec wynosiły 8339 zł. 11 ct. Rozchody 45453 zł. 52 ct. Saldo na kwiecień 2825 zł. 50 ct.

Chorych z poprzedniego miesiąca było w leczniu 75, do tego nowych chorych zgłosiło się w marcu 405, razem 480 chorych, z których leczono w szpitalu 29, przez lekarzy kasowych wyleczono 386, umarło 7, pozostało w leczniu na kwiecień 53 chorych.

Ogólny stan członków kasy chorych z dniem 31. marca 1893 roku 6156, a to mężczyzn 4936, zaś kobiet 1220.

Po przyjęciu sprawozdania do wiadomości przedłożył dyrektor kasy dr. Roman Kulczycki sprawozdanie z czynności, rachunków i statystyczne za rok 1892, mające być przedmiotem obrad walnego zgromadzenia reprezentantów i delegatów dnia 23. b. r. niemiecki zarządca zarząd, iż wszelkie czynności dotyczące rozestawiania kart legitymacyjnych uprawnionych do głosowania przy wyborach dnia 7. maja b. r. zostały ukończone.

Po załatwieniu kilku spraw biurowych przyznano jednemu choremu czterotygodniowy zasiłek po nad 20 tygodni.

W końcu przyznano lekarzom kasy prawo wydawania asygnat do lekarzy specjalistów dla szukających pomocy w leczniu chorób ocznych, a to ze względu na natychmiastową potrzebę specjalistów.

Nędzę tak tragiczną niekiedy wytwarzają stonunki, że nie byłoby w stanie ich wymyślić najubojętniejsza nawet wyobraźnia — dekadentów, silących się na wynadywanie niesięzących nadzwyczajnych i niebywałych syntaksy. Jakże błędny wydaje się nam p. głośny poeta Maeterlincka „Ślepy” w porównaniu z faktem rzeczywistym, który opowiada N. Ref.

W Bierzanowie pod Krakowem, w chacie nr. 13. konkr. może każdy, kto by nam nie dowierzał, odszukać właściciela Jędrzeja Wojski, który w roku bieżącym kończy 80 lat życia, a pociąg i zarobkiem swoim żywi pięciorgo ślepych dzieci. Rzecz oczywista, iż z późnym wiekiem niesiężęcego starca, sił mu coraz bardziej ubywa i zarobek jego coraz lichszy, a nędza rodziny ślepców coraz większa. Od dawna już

siły staruszka nie starczą na wyżywienie dziatwy, a więc udawał się do miłosiernych ludzi; dziś jednak nawet chodzenie po proście od miejsca do miejsca zbyt ciężką dla nóg jego stało się pracą. Z rozpacz widzi zbliżający się kres życia, który głodowa śmierć dzieląc go grozi, bo jest on jedyną ich pod porą i karmicielem. Ma on wprawdzie kawał gruntu i połowę ohaty, lecz grunt hipotecznie tak obciążony, iż dochoń zaledwie na opłatę procentów staroży Z dzieci najstarsza córka ma lat 39, są najmłodszymi lat 29. Wszystkie pięciorgo utrzący zarok w dzieciństwie bezwzględnie na zwyrodnienie barwników siatkówki (Retinitis pigmentosa), jak stwierdza świadectwo asystenta tutejszej kliniki okulistycznej.

Temperatura. Barometr opada. Średnia temperatura w tym czasie była + 14°C., najwyższa + 6°C., najniższa — 2°C.

Na dziś zapowiada się spóźnienie Szkoły politechnicznej: Wiatr będzie co do kierunku zachodni, co do siły mierny (3); średnia temperatura doby podniesie się do + 4°C., niebo będzie przeważnie zachmurzone, a względna wilgotność powietrza zmniejszy się do 80 proc.; opad deszcz nieznaczny, zresztą pogodnie.

Rocznica konstytucji 3. maja obchodzoną będzie przez Polaków czerniowieckich w niedzielę, 7. maja, pamiętkowy bowiem dzień w roku bieżącym przypada w tygodniu i publiczności trudno byłoby zebrać się licznie. Na obchód przybywają członkowie amatorskiego teatru ze Sniatynia i wystawia tutaj „Gwiazdę Syberji”. Zarówno dobra opinja śniatynskiej sceny amatorskiej, jak i nadzieja ujrzenia w Czerniowcach miłych gości, sprawiły, że wśród Polaków tamtejszych już dzisiaj panuje żywe zainteresowanie się zapowiedzianą wizytą. Z teatrem amatorskim przybędzie także zespół „Sokołów” śniatynskich.

Dramat miłosny. Młody syn wiedeński w Miłosnowicach, Hieronim Kande, utrzymywał romans z pięknością wiejską, córką Michała Czerkiesa, i pragnął się z nią żenić. Rodzice dziewczyny nie zgodzili się jednak na to małżeństwo, zarzucając konkurentowi zbytbyne zamiłowanie do trunków. Kande z rozpacz utopił się 19. bm., a dziewczyna na wiadomość o śmierci kochanka usiłowała utonąć się zapałkami. Rybka pomoc ocalała jej jednak życie.

Morderstwo. Czerniow. Gaz. Polska donosi: W Hadykwalwie, w czasie sprzeczek, wieśniak Marczek zamordował swego sąsiada, Antoniego Martona. — W Bojanach przy podobnej okazji zginął zarobnik Oleksa Kurkol, zabity siekierą, przez swego towarzysza Wasyla Czorneja. — Wreszcie w Michalczu wieśniak Antoni Koroluk zamordował własną żonę.

Upadłość zgłosiła firma braci Häuf & händlerów blawatnych w Czerniowcach.

Zdegradowany pułkownik węgierski, Karolyi ogłosił, jak już denieśliśmy, w pismach węgierskich oświadczenie, dokładnie wywielające sprawę jego degradacji. Pisze on, że jedynie z grzeszności kupował dla oboerów konie, pozornie aserując je dla obrony krajowej. To zresztą w powszechnym jest użyciu. Od spadkobierców hr. Karolyi'go kupił on za 400 zł. siwoza z futną w uohu, nie czyniąc go jednak niezgodnym. Porucznik otrzymał rozkaz siwka tego oddać majorowi obrony krajowej Sech za darmo. Major utrzymywał jednak później, że pułkownik kupił dlań konie za 600 zł. i aserowaw dla wojska za 450 zł. To jest stanowczo nieprawdą. Pułkownik Karolyi wykazuje dalej, że w ciągu swe działalności zaszczytował starbami państwa 40 000 zł. Dnia 10. lutego zawiadomiono go o wstrzymaniu śledztwa z powodu braku istoty czynu, mimo to jednak trybunał wojskowy we Wiedniu w superrewizji skazał go na utratę stopnia, prawa do emerytury zwrot 450 zł. i trzy miesięczne więzienia. Zasądzony apelował do łaski monarcharji.

Księżna w kozle Księżna Southerland w Londynie — jak czytelnikom naszym wiadomo — została skazaną na 6 tygodni więzienia za drobność, za spalenie listu, który napisała do męża (obecnie już nieboszczyka), zanim wyszła zań za mąż. O tej sprawie też wyjaśniają następująco: Zmarły ks. Southerland był dziwkami, czego dowodzi już samo jego ożenienie się z osobą, z powodu której zerwać musiał z własnymi dziećmi, rodziną i całym towarzystwem. Po jego śmierci okazało się, iż drugiej żonie zapisał wszystko, co tylko można było zapisać. Rodzina wobec tego wytoczyła proces o unieważnienie testamentu. W procesie tym rozpleczowano pod nadzorem sądu pakiet,

